

**Planul strategic de acțiuni pentru implementarea
Strategiei naționale pentru promovarea îmbătrânirii active și protecția persoanelor vârstnice
2015-2020**

1.1. Prelungirea și îmbunătățirea calității vieții persoanelor vârstnice

Obiective specifice	Direcții de acțiune	Termen		Instituții responsabile
		2015-2018	2018-2020	
1.1 Consolidarea reformei sistemului public de pensii.	Asigurarea unui nivel al indemnizației sociale pentru pensionari, care să permită beneficiarilor acestui drept satisfacerea nevoilor zilnice de viață.	✓		MMFPSPV CNPP
	Egalizarea vârstei standard de pensionare la 65 ani pentru femei și bărbați până în anul 2035 prin creșterea eșalonată a vârstei standard de pensionare.	✓		MMFPSPV CNPP
	Revizuirea condițiilor și procedurilor privind acordarea unor categorii de pensii (pensia de invaliditate, pensia anticipată, pensia anticipată parțială).	✓		MMFPSPV CNPP
	Instituirea unui program de sprijin pentru populația vârstnică, în special din mediul rural, care nu este acoperită de sistemele de asigurări sociale	✓		MMFPSPV CNPP

1.2 Modificări ale politicilor de resurse umane pentru o mai bună integrare a lucrătorilor vârstnici.	Extinderea informațiilor cuprinse în baza de date a contribuabililor la asigurările sociale privind persoanele care datorează și plătesc contribuțiile sociale obligatorii, incluzând caracteristicile individuale, precum și istoricul contribuțiilor acestora, în parteneriat cu Autoritatea Națională de Administrare Fiscală și Ministerul Sănătății pentru a permite identificarea persoanelor cu risc ridicat de îmbolnăvire, de sărăcie sau sau risc de a apela la o formă de pensionare înainte de împlinirea vârstei limită de pensionare sau a stagiului complet de cotizare.		✓	MMFPSPV ANFP ANOFM MS Inspecția Muncii
	Flexibilizarea prevederilor din legislația muncii cu privire la încetarea de drept a contractului de muncă/raportului de serviciu, astfel încât, să fie permisă continuarea activității până la împlinirea vârstei de 65 de ani pentru ambele sexe iar ulterior la cererea persoanei și cu acceptul angajatorului până la data la care acestea vor opta pentru pensionare.		✓	MMFPSPV Inspecția Muncii CNPP
	Introducerea consilierii înainte de pensionare pentru persoanele/grupurile de angajați care își manifestă intenția de pensionare anticipată și pensionare anticipată parțială, respectiv a celor care urmează să se pensioneze de drept.	✓	✓	MMFPSPV CNPP
	Instituirea obligativității ca lucrătorii în vârstă să nu fie discriminați la concedierile colective în întreprinderi.	✓	✓	MMFPSPV Inspecția Muncii
	Introducerea monitorizării și planificării centralizate a forței de muncă din serviciile publice pe baza unor caracteristici relevante, inclusiv vârsta.	✓		MMFPSPV Inspecția Muncii
	Integrarea programelor de voluntariat în politicile de resurse umane din instituțiile publice, de tipul bibliotecii, muzee, centre de	✓	✓	MMFPSPV MECS

	informare, centre de reabilitare și îngrijire de lungă durată, evenimente culturale și programe de conștientizare publică.			MC
1.3 Crearea și menținerea unui loc de muncă favorabil vârstnicilor care nu afectează sănătatea.	Revizuirea procedurilor de evaluare a capacității de muncă în vederea încadrării într-un grad de invaliditate, precum și a gradului dizabilității în vederea identificării potențialului de muncă a persoanei evaluate, în funcție de elementele recomandate	✓		MMFPSPV MS
	Îmbunătățirea bazei de date a cererilor de pensii și a beneficiilor de invaliditate și a prestațiilor sociale pentru persoanele cu handicap (indemnizație lunară și buget personal complementar), care ar permite monitorizarea mai bună a caracteristicilor individuale ale solicitanților.		✓	MMFPSPV MS CNPP ANPD
	Derularea împreună cu organizațiile sindicale a unor măsuri de creștere a gradului de conștientizare în rândul angajatorilor privind beneficiile adaptării rezonabile a locurilor de muncă și atribuirii de tehnologii asistive, gratuit sau la un cost rezonabil.		✓	MMFPSPV ANPD Inspekția Muncii
	Introducerea unor modele inovatoare de organizare a muncii în întreprinderi care să asigure sănătatea și securitatea la locul de muncă în conformitate cu cerințele lucrătorilor vârstnici.		✓	MMFPSPSV ANOFM
	Furnizarea de servicii personalizate de consiliere și orientare în carieră sau de plasare pe piața muncii pentru lucrătorii/șomerii vârstnici aflați în căutarea unui loc de muncă, crearea unei baze de date privind oferta de locuri de muncă pentru lucrătorii vârstnici.		✓	MMFPSPV ANOFM
	Subvenționarea angajatorilor pentru angaja șomeri vârstnici, care în termen de cinci ani de la data angajării îndeplinesc condițiile pentru a solicita pensia anticipată parțială sau de acordare a pensiei pentru		✓	MMFPSPV ANOFM

	limită de vârstă.			
1.4 Îmbunătățirea abilităților, a capacității de angajare și a independenței populației vârstnice	Consolidarea și extinderea programelor de îmbunătățire a abilităților, cu un puternic cadru de monitorizare a rezultatelor pentru populația vârstnică;	✓		MMFPSPV MS
	Valorificarea cunoștințelor și abilităților lucrătorilor vârstnici prin programe de mentorat, transfer de cunoștințe, recunoașterea competențelor dobândite în context informal și non-formal, ca modalitate de creștere a șanselor de ocupare a lucrătorilor vârstnici.	✓	✓	MS MMFPSPV
	Furnizarea de oportunități de învățare pentru persoanele vârstnice, în principal pe teme cum ar fi tehnologia informației și comunicațiilor (TIC), competențe transversale și specifice, dezvoltarea culturii antreprenoriale, cunoștințe în domeniul sănătății și privind gestionarea veniturilor proprii, oferindu-le capacitatea de a participa activ în cadrul societății și a-și gestiona propria viață.	✓	✓	MMFPSPV MSI
	Asigurarea premiselor unei dezvoltări durabile a societății românești prin valorificarea la maximum a potențialului persoanelor vârstnice de a genera plus valoare.	✓	✓	MMFPSPV

Obiectivul 2 : Promovarea participării sociale active și demne a persoanelor vârstnice

2.1 Accentuarea imaginii sociale a populației vârstnice și	Înființarea unui departament de sprijinire a promovării conceptului de îmbătrânire activă în cadrul MMFPSPV.	✓		MMFPSPV MS INS
		✓	✓	MMFPSPV

promovarea participării și a incluziunii sociale	Elaborarea unui curriculum pentru consilierea individuală și/sau în grup a populației vârstnice și a unui plan pentru identificarea grupurilor de adulți vârstnici care se confruntă cu cel mai mare risc de singurătate, excluziune socială și depresie.			MS
	Promovarea participării persoanelor vârstnice la activități sociale și sportive prin evenimente dedicate.	✓	✓	MMFPSPV MS MTS
	Promovarea voluntariatului și încurajarea includerii persoanelor vârstnice în activitățile de voluntariat.	✓	✓	MMFPSPV MC
	Colaborarea cu mass media pentru a îmbunătăți percepția față de persoanele vârstnice și rolul acestora în societate.	✓	✓	MMFPSPV CNPP
	Realizarea de campanii de informare publică pentru facilitarea la un acces mai bun al populației vârstnice la programele de sănătate publică și la îngrijirea sănătății.	✓	✓	MMFPSPV MS MTS
	Realizarea unor studii periodice pentru a monitoriza aspectele sociale, comportamentale și biomedicale ale îmbătrânirii, de exemplu, prin participarea la Studiul internațional privind sănătatea, îmbătrânirea și pensionarea în Europa (SHARE).		✓	MMFPSPV ANPIS INS
2.2. Îmbunătățirea accesibilizării infrastructurii spațiilor publice.	Revizuirea și consolidarea reglementărilor legale privind accesibilizarea mediului fizic și informațional precum și a spațiului public.		✓	MMFPSPV MT ANPIS
	Realizarea unui studiu pilot privind populația vârstnică pentru un oraș sau municipiu pentru a identifica cele mai importante obstacole ale infrastructurii publice pentru mobilitatea și independența	✓		MMFPSPV MT MFE ANPIS

	acestora.			
	Dezvoltarea măsurilor de adaptare rezonabilă atât în domeniul ocupării, cât și în domeniul învățării pe toată durata vieții.	✓	✓	MMFPSPV ANOFM MECS
	Dezvoltarea și diversificarea tehnologiilor și dispozitivelor asistive necesare pentru facilitarea mobilității personale.	✓	✓	MMFPSPV ANPD
	Verificarea parcurilor auto ale transportului în comun municipal și interurban pentru a identifica numărul de mijloace de transport care respectă cerințele universale și proporția rutelor deservite de astfel de autobuze/vagoane;	✓	✓	MMFPSPV MT Unități administrativ teritoriale
	Realocarea parcurilor auto accesibilizate pentru a maximiza numărul de rute deservite și modificarea programelor afișate prin adăugarea de informații privind accesibilitatea transportului.	✓	✓	MMFPSPV MT Unități administrativ teritoriale
2.3 Prevenirea abuzurilor asupra populației vârstnice și a excluziunii acesteia.	Îmbunătățirea legislației privind combaterea abuzurilor asupra persoanelor vârstnice.	✓	✓	MMFPSPV ANPIS
	Dezvoltarea programelor și metodologiilor privind prevenirea, detectarea și soluționarea cazurilor de abuzuri asupra persoanelor vârstnice.	✓	✓	MMFPSPV ANPIS
	Consolidarea programelor de pregătire formală privind eliminarea abuzurilor asupra persoanelor vârstnice pentru membri ai familiei, profesioniști, personalul auxiliar, studenți, cler și voluntari în domeniile relevante.	✓	✓	MMFPSPV MECS ANPIS

	Oferirea suportului pentru furnizorii de servicii sociale, pentru înființarea unei linii telefonice de ajutor în caz de urgențe, cu funcționare 24 de ore din 24, pentru furnizarea de consiliere și îndrumarea beneficiarilor către servicii specializate.	✓	✓	MMFPSPV MFE
	Derularea unor campanii publice prin mass media în vederea creșterii gradului de conștientizare a populației privind toate formele de abuzuri sau de violență asupra vârstnicilor.	✓	✓	MMFPSPV

Obiectivul 3: Obținerea unei independențe și a unei siguranțe mai mari pentru persoanele cu necesități de îngrijire de lungă durată

3.1 Crearea sistemului unificat de îngrijire de lungă durată (ÎLD)	Înființarea unui departament comun (MMFPSPV și MS) pentru îngrijire de lungă durată responsabil pentru coordonarea, planificarea și soluționarea problemelor legate de ÎLD la toate nivelurile guvernamentale.	✓		MMFPSPV MS
	Dezvoltarea unui „ Program pentru ÎLD”.		✓	MMFPSPV MFP
	Revizuirea și îmbunătățirea cadrului legal existent pentru acreditarea și monitorizarea tuturor tipurilor de furnizori, licențierea de servicii, implementarea continuă a standardelor de calitate.		✓	MMFPSPV
	Analiza și îmbunătățirea procedurilor de evaluare multidisciplinară în vederea identificării nevoilor particulare ale persoanelor vârstnice	✓		MMFPSPV ANPD

	cu sau fără dizabilități și acordării de servicii individualizate.			
	Crearea de puncte de acces „one-stop” împreună cu managementul externărilor la nivelul spitalelor, inclusiv formarea „managerilor de caz” și a profesioniștilor pentru crearea acestor puncte de acces și a proceselor aferente.	✓	✓	MMFPSPV MS
	Prioritizarea programelor de reabilitare pentru a lucra și trăi în mod independent, în locul atribuirii de beneficii pe termen lung.	✓	✓	MMFPSPV
	Asigurarea colectării periodice de date, a monitorizării și raportării privind sistemul ÎLD făcând prognoze privind cererea de ÎLD și necesitățile de finanțare.	✓	✓	MMFPSPV MS MFE ANPIS
3.2. Asigurarea de resurse financiare, umane și materiale suficiente pentru dezvoltarea sistemului de ÎLD	Instituirea unui mecanism pentru alocarea echitabilă a transferurilor de la bugetul de stat către bugetele/locale pentru implementarea programelor de asistență socială/ÎLD pentru persoanele vârstnice, pe baza numărului de locuitori peste vârsta de 65 de ani dintr-un județ/localitate.	✓	✓	MMFPSPV MS MFP
	Îmbunătățirea infrastructurii pentru servicii de îngrijire la domiciliu (cu accent pe zonele rurale și izolate), servicii de îngrijire de zi, cămine pentru persoane vârstnice și facilități de cazare intermediară.	✓	✓	MMFPSPV MS MFE Unități administrative teritoriale
	Îmbunătățirea recrutării, a pregătirii și a planurilor de menținere a persoanelor care oferă servicii de îngrijire personală, inclusiv grupuri țintă pentru recrutare, tipuri de contracte oferite (inclusiv contracte cu normă parțială și de voluntariat), stimulente pentru a-și	✓	✓	MMFPSPV MFE MFP

	păstra locul de muncă și cerințe de pregătire înainte de certificare.			
	Înființarea unui program/mai multor programe de pregătire privind managementul social și managementul serviciilor de ÎLD și facilități pentru a pregăti viitorii angajați în calitate de directori, asistenți sociali și manageri de caz care își vor desfășura activitatea în cadrul centrelor ce acordă servicii sociale pentru persoanele vârstnice organizate sub diverse forme conform Nomenclatorului de servicii sociale.	✓	✓	MMFPSPV MFE MFP
	Dezvoltarea de mecanisme de susținere pentru îngrijitorii informali (familia), inclusiv pregătire, dotare echipamente speciale (de ex. brățări cu buton de panică), acces preferențial la îngrijirea temporară subvenționată (de exemplu, 10 zile pe an în contextul programului de ședere în stațiuni de tratament) pentru îngrijitori și/sau pentru pacienții îngrijiți pe durată lungă.	✓	✓	MMFPSPV

4. Obiective transversale pentru o viață mai lungă în condiții bune de sănătate

1. Întârzierea îmbătrânirii fizice și a apariției afecțiunilor cronice.	Continuarea creșterii „taxei pe viciu” și regândirea alocării acesteia, astfel încât resursele obținute să fie direcționate către finanțarea programelor de sănătate publică și a programelor de îmbătrânire activă.	✓		MS MMFPSPV
---	--	---	--	---------------

	Îmbunătățirea accesului la programe de finanțare care să contribuie la diminuarea comportamentelor nesănătoase, inclusiv reabilitarea în urma abuzului de alcool sau de substanțe nocive, renunțarea la fumat și tratamente de înlocuire a nicotinei.	✓		MS MMFPSPV
	Introducerea în curricula școlară la decizia școlii a unei discipline de studiu opționale privind importanța și beneficiile unei vieți sănătoase, cu accent deosebit pentru dezvoltarea de activități fizice și respectarea principiilor corecte de nutriție, în vederea educării timpurii a generațiilor viitoare și a scăderii numărului de persoane care să recurgă la dezvoltarea unor deprinderi care ar putea favoriza diferite tipuri de dependențe.	✓		MMFPSPV
	Consolidarea programelor de sănătate publică pentru a îmbunătăți cunostințele în domeniul sănătății și pentru a promova comportamentele sănătoase, mai ales în rândul celor mai vulnerabile segmente ale populației.	✓		MS MMFPSPV
	Îmbunătățirea accesului la servicii de sănătate pentru comunitățile marginalizate, inclusiv cea de etnie romă.	✓		MS MMFPSPV
4.2 Pregătirea sistemului de sănătate pentru servicii acordate populației vârstnice.	Creșterea numărului de absolvenți de facultate (rezidenți) specializați în geriatrie, recrutarea acestora în sistemul public de sănătate și îmbunătățirea formării altor profesioniști din sistemul medical privind managementul de caz comprehensiv al fragilității, morbidității multiple și monitorizării de la distanță a stării de sănătate.	✓	✓	MMFPSPV MS
	Dezvoltarea, finanțarea și implementarea de servicii comunitare și de îngrijire la domiciliu pentru pacienții cu grad mare de dependență cu afecțiuni cronice (ventilație la domiciliu, pompe de nutriție, etc.).	✓	✓	MS MMFPSPV

	Transferarea accentului furnizării serviciilor de sănătate de la secțiile spitalicești către secțiile de ambulatoriu, conform prevederilor Strategiei naționale de sănătate	✓	✓	MS MMFPSPV
	Investiții în dezvoltarea evaluării comprehensive și a instrumentelor de monitorizare pentru colectarea de date detaliate privind starea actuală a sănătății populației tinere și de vârstă mijlocie din România pentru a face posibile proiecții pe termen mediu și lung ale cererii de servicii sociale și de sănătate, cât și de îngrijire de lungă durată.	✓		MS MMFPSPV MTS
	Revizuirea politicilor farmaceutice care vor fi din ce în ce mai importante pentru furnizarea de servicii de sănătate pentru populația aflată în proces accelerat de îmbătrânire.	✓		MMFPSPV MS